11/03/2021

Η βία δε λύνεται δια της βίας

/ Γνώμες

Γράφει ο Αρχιμανδρίτης Νεκτάριος Δαρδανός, Πρωτοσύγκελος της Ι. Μ. Ύδρας, Σπετών & Αιγίνης

Ο Απόστολος Παύλος λέγει ότι ο ίδιος ο Χριστός μας, ο Υιός και Λόγος του Θεού του ζώντος, «Αυτός εστιν η ειρήνη ημών» (Εφ. β 14). Η ειρήνη έρχεται στην ψυχή μας σαν δώρο του ουρανού στην καθαρή και αμίαντη ζωή μας. Ο μολυσμένος από τους ιούς της αμαρτίας δεν μπορεί να ειρηνεύσει για δύο λόγους. Πρώτον γιατί τον ελέγχει η συνείδησή του και δεύτερον γιατί έχει απομακρυνθεί από την καρδιά του ο Χριστός, δεν κατοικεί σε αυτήν ο ειρήναρχος Κύριος, ο αινούμενος και δοξολογούμενος στους αιώνες, κυριαρχεί το φοβερό πάθος της οργής και του θυμού. Η ειρήνη, λοιπον, έρχεται σαν συνέπεια της ενάρετης βιοτής μας και όχι σαν προϊόν επιδεξιότητός μας.

Είναι κοινός τόπος οτι η βία έχει γίνει από λήμμα στην καθημερινότητα, κλισέ της ειδησεογραφίας του σήμερα, συνήθεια και πληγή. Το νοσηρό αυτό φαινόμενο στο προσκήνιο και τώρα, προ των πυλών της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής, μιάς περιόδου πνευματικής καλλιέργειας και εμπόνου αγώνος και μαρτυρίας. Και τί μ' αυτό; Ο άνθρωπος συνεχίζει να ακούει τα αρχέγονα ορμέμφυτα ένστικτά του. **Βία, ταραχή και τρομοκρατία γύρω μας! Υπάρχει λύση;**

Είναι αλήθεια οτι ο περίγυρος διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο με διττή δράση (ωθητική ή ανασταλτική). Είτε πρόκειται για την οικογένεια είτε για το κοινωνικό περιβάλλον, ο περίγυρος διαμορφώνει το πλαίσιο ανοχής παρόμοιων συμπεριφορών, τους παράγοντες που εξηγούν την υιοθέτησή τους και αντίστοιχα την απόδοση της ταυτότητας του επίδοξου θύματος. Είναι το πλαίσιο κανόνων και αξιών που διαμορφώνει ακραίες μορφές βίας και είναι ταυτόχρονα οι «ζώνες αυτορρύθμισης» που δεν βοηθούν ή δεν επιτρέπουν ενίοτε την πάταξη παρόμοιων συμπεριφορών. **Είναι όλοι οι «θεατές» που αποκτούν «φωνή» μόνο μετά την αποκάλυψη των συμβάντων και ποτέ πριν.**

Είναι τα ΜΜΕ που ανάγουν σε πρώτο θέμα τα περιστατικά με «τραγικό τέλος». Είναι και οι «ειδήμονες» που αξιολογούν τα γεγονότα εκ του αποτελέσματος. Καταλυτικός παράγοντας για την παραπομπή παρόμοιων συμπεριφορών είναι η εμπιστοσύνη των θυμάτων και της κοινωνίας γενικότερα στους «θεσμούς»: το σχολείο, την αστυνομία, τη δικαιοσύνη κ.ά. Όταν, λοιπόν, αναφερόμαστε με μεγάλη ευκολία **στην ανάγκη να «σπάσει η σιωπή»** θα πρέπει να προβληματιζόμαστε για το τι θα ακολουθήσει μετά από αυτό και εφόσον η αναφορά τόσο σοβαρών και «ευαίσθητων» θεμάτων δεν βρει **ευήκοα και κατάλληλα ώτα….**

Τότε μήπως είναι χειρότερα; Όλα αυτά δημιουργούν την εντύπωση ότι η κοινωνία μας δεν έχει αποφασίσει να αντιμετωπίσει προληπτικά τέτοιες συμπεριφορές και αναμένει κάθε φορά την όποια «τιμωρία» των δραστών. Και βέβαια, ο εκφοβισμός δεν περιορίζεται μόνο σε ένα συγκεκριμένο περιβάλλον αλλά εκδηλώνεται σε όλες τις «μικρές» κοινωνίες, της εργασίας ή ακόμα και της κοινότητας ή της γειτονιάς. **Στις περιπτώσεις αυτές που η ανοχή και η αδράνεια του περίγυρου επιτρέπει σε διαφόρων ειδών «νταήδες» να εκφοβίζουν** και να παραβιάζουν κάθε κανόνα δικαίου και δικαιοσύνης, τότε ο περίγυρος γίνεται συνυπεύθυνος για τις συνέπειες αυτής της κατάστασης.

Αντί, λοιπόν, για ευχολόγια και εκ των υστέρων «καταδίκες» και κάθε μορφής «αυτοδικίες» θα πρέπει να αναληφθούν οι ευθύνες που αναλογούν σε όλους τους συμμετέχοντες ατομικά ή θεσμικά στις μικρές ή μεγάλες κοινωνίες του «εκφοβισμού».

Η Εκκλησία πάντα δείχνει τον δρόμο. Εκείνον της ειρήνης, της αγάπης, της θυσίας, του ελέους, της φιλανθρωπίας και της προσευχής. Ας ικετεύουμε τον Κύριο να μας χαρίζει την πολύτιμη ειρήνη Του. Κάθε φορά που ο Λειτουργός ευλογώντας μας εύχεται: «Εἰρήνη πᾶσι«με βαθειά ευγνωμοσύνη να την αποδεχόμαστε και να την ανταποδίδουμε με το: «καὶ τῷ πνευματί σου».Και ας φροντίζουμε με την ζωή μας να διατηρούμε ανοιχτό τον δίαυλο με τον Κύριό μας Ιησού Χριστό, ώστε αδιαλείπτως να διοεχετεύεται η ειρήνη Του μέσα στις καρδιές μας και όταν υπάρξει μέσα μας τότε θα ακτινοβολεί γύρω μας.